

Af Morten Bruun-Larsen

ndrømmet - dette var som at sætte ræven til at vogte høns. De seneste ti år har LP'en som primært musikmedie, for undertegnedes vedkommende, levet en stadigt mere hensygnende tilværelse. Ved sidste omflytning i stuen satte den bedre halvdel stolen for døren: "Hvis ikke vi hører LP'er længere, så skal DEN altså ikke op at hænge igen". "DEN" betegnede væghylden, hvorpå den gode gamle LP-spiller havde tronet igennem mange år - faktisk halvdelen dekade, fra før hendes tid!! Tronet ja, men i stigende passivitet - lidt ret havde kvinden jo. De digitale medier havde langsomt, men sikkert overtaget pladsen som standard musikformidler i kraft af at være så meget nemmere og uproblematisk i daglig brug.

Alt dette til trods, så er der noget nostalgisk over den gamle pla-

Produktene omfatter pladespillerværker, der spænder fra den billigste Champion (til ca. 8.000 kr.), der kan opgraderes i to tempi, over Solution, Revolution og Reference (hhv. ca. 11.000 kr. / 30.000 kr. / 46.000 kr.) og helt op til den ultimative Master Reference til 100.000 kr. Udbudet af pick-up'er spænder over et endnu større prisområde, fra den billigste til ca. 1.700 kr., til den dyre Insider Reference til 87.000 kr. Endelig tilbydes en radial tonearm (300ST) og en tangentialarm (Tangent), samt ikke færre end fem RIAA forstærkere og en enkelt MC step-up. Jo, der er i sandhed tale om et bredt program fra den tyske analog ekspert.

Her tester vi Champion Level 2 værket med Tangent armen og en Sigma MC pick-up. Desuden stillede den danske importør to forskellige RIAA forstærkere til rådighed, hhv. den ubalancerede (og relativt billige) Phono, og den balancerede Balance (hvor får de det fra??)

I tangentens retning

despiller, som nu bor i et skab på loftsværelset sammen med alle LP'erne (ak-ak). Den er stor og tung, men formår dog at følge rilleudsving så små at et mikroskop har svært ved at være med. Med til historien hører også at de allerførste musikindspilninger, der kom i egen privat besiddelse, blev lagt på dens tallerken og slugt, rå! Derfor kan man heller ikke lade være med at kigge en ekstra gang efter den bemærkelsesværdige Clearaudio pladespiller. Se blot billederne: en symfoni af klar akryl og stål, konstrueret så den giver associationer til en boreplatform fra Thyra feltet og alligevel med nogle bittesmå detaljer, som gør den ganske overordentligt interessant.

Ræven endte med at lade hønsene gå...

Et voksende firma

Clearaudio er et tysk firma med hovedsæde i Erlangen. Firmaet har eksisteret i 10 år, og har i dag vokset sig pænt stort og har 40 ansatte. Det vidner om at den helt analoge teknik bestemt ikke er død, og heller ikke lugter mærkeligt. Mange af de gammelkendte producenter er (næsten) væk eller har fundet andre græsse, men der er altså stadig plads til at nye vokser op og kan overleve i kraft af den inspiration og kreativitet de udviser.

Firmaets filosofi formuleres af lederens ord "Tag det bedste og gør det bedre, og først da er det akkurat godt nok". Ambitiøst må man sige, men betragter man firmaets produkter bemærker man, at der virkelig bliver lagt omhu i selv de mindste detaljer.

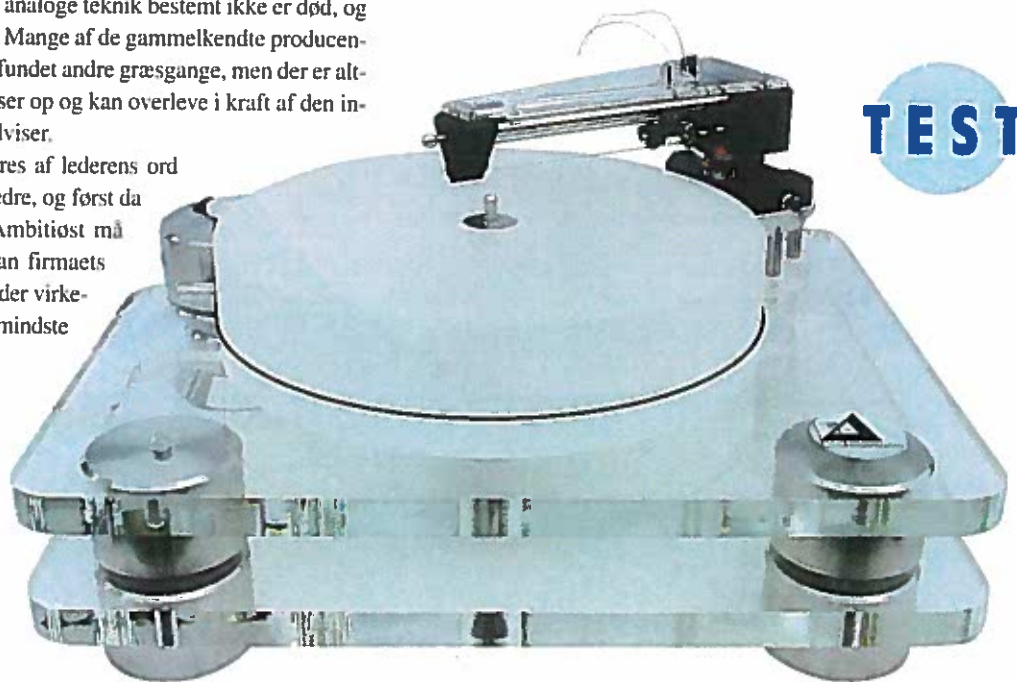
Produkt: Clearaudio
Champion 2 / Tangent /
Sigma
Information: Activ HiFi,
75 45 01 02
Pris: ca. 36.500 kr.

Pladespilleren

"Efternavnet" Level 2 indikerer at vi er ude i noget opgradering. Champion i sig selv er basis, med én akryl chassis plade og en tynd pladetallerken af silikone-akryl, der akustisk/mechanisk efter sigende matcher vinyl ganske godt. Level 1 (pt. ca. 6.200 kr. oveni prisen for Champion) giver en ekstra chassis plade og Level 2 (som testversionen) har yderligere større resonansdæmpende stålfødder og en 65 mm tyk pladetallerken. For alle varianter gælder at chassis pladerne kan fås i både klar og sort akryl. Motoren (af synkron type) er placeret separat bag selve plinten for maksimal afkobling af dennes vibrationer.

Armen

Tangent armen er noget ganske særligt. Genialt simpelt og alligevel avanceret. En ganske tynd ståltråd (som strengen fra en oste-

høvl) er spændt op og oven på denne bevæger sig en lille "vogn" med to safirlejrede stålhjul med en V-profil. Lejerne af safir giver en utroligt lille gnidningsmodstand og vognen er således i stand til at bevæge sig hen over pladen blot ved den kraft pick-up'en påvirker den med.

RIAA

RIAA forstærkerne er relativt nemme at gå til. Den lille Phono har mulighed for at have et ind- og udkoble et subsonisk filter, samt for at justere gain og indgangsimpedans individuelt for MM og MC pick-up'er. Balance (kun til MC pick-up) har en såkaldt "adaptiv" indgang, der selv vælger den optimale indgangsimpedans efter pick-up'en kildeimpedans.

En CD-entusiast prøver kræfter med en spændende pladespiller - vinder nostalgien?

Pick-up

Sigma pick-up'en er den billigste MC pick-up fra Clearaudio, omend den med prisen på knapt 7.600 kr. ikke er specielt "billig". Pick-up'en er bygget i et træhus af fernambuk, som er en let og meget stiv træsort, som bl.a. også anvendes til at fremstille violinbuer af. Nålen er med Trigon II slibning, nålearmen er fremstillet af bor-

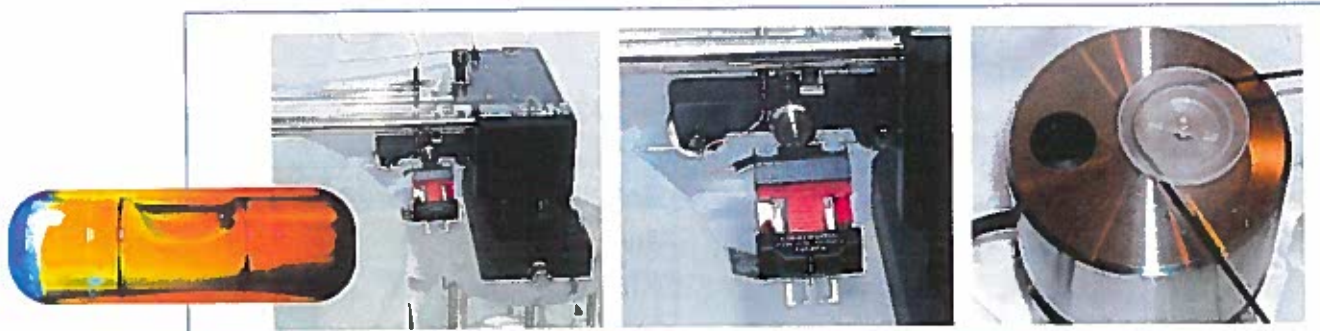
dig, så er der alligevel en eller anden lille detalje, der kræver ekstra opmærksomhed. Nå, men til sidst lykkedes det da - og det var faktisk hele besværet værd.

Lyden af i går og i dag?

LP gengivelse er præget af et noget kraftigere støjniveau end en inkarneret CD-lytter som undertegnede er vant til. Det KAN man altså ikke lave om på! Imidlertid er det som om Clearaudio kombinationen slet ikke "provokeres" af støjen, men blot "accepterer" en ridse i ny og næ og giver den videre, uden at det på noget tidspunkt bliver ubehageligt at lytte til. I sandhed en afslappet gengivelse. Og så kan den altså spille musik! Dynamik, perspektiv, charme, varme, detaljer, klassisk, rock - den kan det hele og det lyder "rigtigt". CD lyd kan bestemt også være "rigtig", og lyden fra Clearaudio kombinationen er ikke nødvendigvis bedre - den er bare anderledes, mere nærværende og til stede i rummet.

Som nævnt i indledningen har undertegnede placeret sin LP pladesamling i eksil på loftet. Heldigvis er motion jo ikke værd at gå af vejen for, så i løbet af testperioden blev det til mange ture op og ned ad trapperne for lige at prøve den med Hanne Boel og den med Eric Clapton og den med... Det er den gamle historie om igen - nogle produkter har det med at KRÆVE at man sætter det ene stykke musik på efter det andet. Og gang på gang overraskes man positivt.

Lige til sidst et par ord om de to forskellige RIAA forstærkere, der var til rådighed i testperioden. Den billige Phono er rigtig god, og lader egentlig ikke noget tilbage at ønske. Sammenlignet med Balance bemærker man lidt lavere støj, muligvis på grund af den fuldt balan-

Det tager sin tid at justere det hele ind. Tonearmen bevæges hen over pladen, alene af den kraft, som pladens riller påvirker pick-up'en med. Motoren er placeret separat fra selve plinten.

og spolerne er viklet af 24 karat guldtråd. Hele transduceren vejer 4 g og er i stand til at producere et output på 0,6 mV (0,5cm/s).

Opstilling og justering

Det skal siges med det samme: det tager LANG tid at få denne pladespiller til at spille optimalt (og hvornår ER det i øvrigt optimalt - kan det ikke altid blive lige en anelse bedre, hvis man nu justerer lidt her eller der ???) Først skal værket placeres i perfekt vater. Her hjælper det medfølgende runde vaterpas, som egner sig fortrinligt til at ligge på plinten permanent, som indikation af at alt er som det skal være. Motoren skal klargøres, drivhjulet spændes på, hele motor "klumpen" stilles op, remmen sættes på, etc. etc. Armen skal nivelleres ud og være i den rigtige højde over tallerkenen, pick-up'en skal installeres og alignes, så den kører med nålen eksakt i en radiel linje og nålearmen således hele tiden er tangentielt orienteret, you name it - det tager bare så lang tid! Når man så endelig tror man er fæ-

cerede konstruktion. Lydmæssigt er der imidlertid ikke den store forskel, og for mange vil Phono givetvis være et fuldt tilstrækkeligt valg.

Konklusion

Besøget af Clearaudio kombinationen har været en god oplevelse, idet den på mange måder sætter alvorligt gang i entusiasmen. For det første kan man ikke lade være med at eksperimentere, for det kan jo være at det lige kan blive lidt bedre. For det andet kan man ikke lade være med at hente plader frem, for lige at prøve at høre hvordan den og den (og den) lyder, og for det tredje så får man en lyd gengivelse som er levende og medrivende uden at være "perfekt" som CD lyden. Til spørgsmålet om man ikke nemt kan få en CD-afspiller med bedre lyd end denne dyre LP pladespiller kombination, så er svaret et både-og. Man får rigtig god CD lyd for sine penge i dag, men der er nu stadig noget unikt over en god pladespiller. Måske skulle man en tur på loftet og rode lidt... ■